

ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2015/2016 ГОДИНА

Основните резултати от провежданите от Националния статистически институт (НСИ) ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции, са следните за област Кюстендил:

- През учебната 2015/2016 година в детските градини са записани 3.4 хил. деца, като се наблюдава намаление от 8.0% в техния брой в сравнение с предходната година.
- В началното образование (I - IV клас) се обучават 4.1 хил. ученици, а в прогимназиалното (V - VIII клас) - 3.5 хиляди.
- През 2015 г. завършилиите средно образование в общообразователни и професионални училища са съответно 351 и 459 ученици.

Предучилищно образование

През учебната 2015/2016 година броят на самостоятелните детски градини с директор е 27 и се запазва същият в сравнение с 2014/2015 учебна година. От тях 20 детски градини са в градовете на областта, а 7 - в селата. Броят на децата, настанени в детските градини за учебната 2015/2016 година е 3.4 хил., което е с 354, или с 9.5% по-малко от броя им през учебната 2011/2012 година и с 8.0% по-малко в сравнение с предходната година.

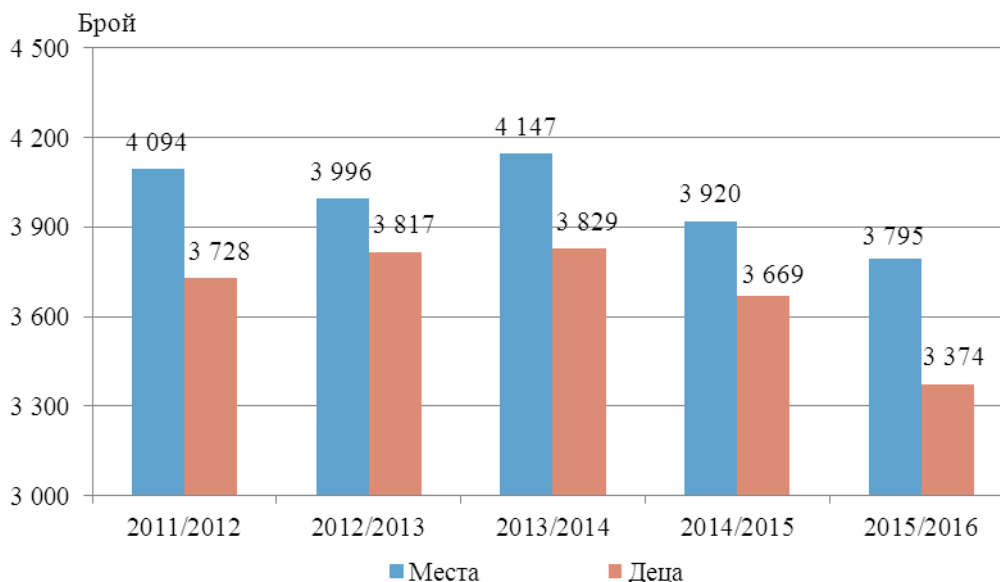
Броят на местата в детските градини в област Кюстендил е 3.8 хил., като на 100 деца се падат 113 места. За страната като цяло на 100 деца се падат 105 места.

Обхватът на децата в детските градини, изчислен чрез груповия нетен коефициент на записване¹, намалява от 85.7% за учебната 2014/2015 година на 84.0% за учебната 2015/2016 година.

¹ Груповият нетен коефициент на записване на децата в детските градини се изчислява в проценти като отношение на броя на децата в детските градини във възрастовата група 3 - 6 години към броя на населението в същата възрастова група.

Фиг. 1. Места и деца в детските градини в област Кюстендил

Средният брой деца в една детска градина за областта е 125. Детските групи са 152, от които 135 са целодневни и 15 - полудневни. В община Кюстендил има 2 седмични групи, като в тях са настанени 36 деца. Средният брой деца, формиращи една група достига 22.

Педагогическият персонал, зает в детските градини е 301, от които 280 са детски учители. В сравнение с предходната учебна година общият брой на педагогическия персонал намалява с 13 души, или с 4.1%. Преобладаващата част от този персонал е на възраст от 40 до 59 г. - 72.1%, а с придобити образователно-квалификационни степени „бакалавър” или „магистър” са 86.7% от педагозите.

Общо образование

В началото на учебната 2015/2016 година учебни занятия се водят в 32 общообразователни училища¹, от които 2 начални, 21 основни, 4 гимназии и 5 средни общообразователни училища (СОУ).

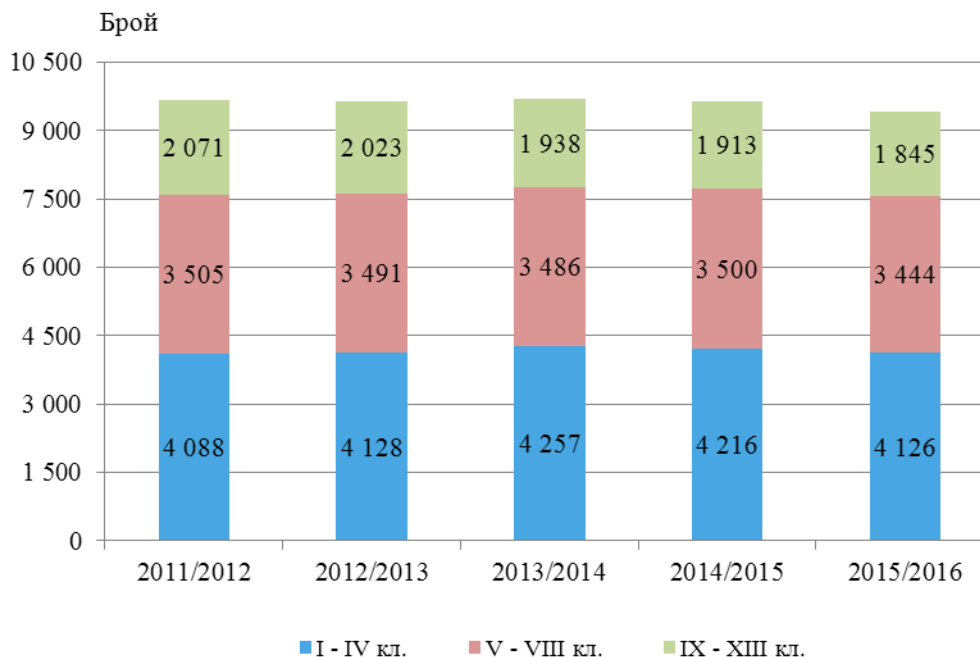
От 2015 г. в област Кюстендил няма специални училища, поради закриване на помощното училище-интернат „Никола Вапцаров“ в с. Стоб, община Кочериново.

В областта 30 общообразователни училища са с дневна форма на обучение и 2 с вечерна. Няма училища със задочна форма на обучение.

През учебната 2015/2016 година броят на учениците във всички видове общообразователни училища е 9.4 хиляди. В сравнение с предходната учебна година броят им намалява с 214, или с 2.2%.

¹ Включва дневна, вечерна и задочна форма на обучение.

Фиг. 2. Учащи в общообразователните училища в област Кюстендил по групи класове

През изминалата учебна 2014/2015 година 219 ученици са напуснали общообразователните училища, от които 188 в основното образование. Най-голям е относителният дял на учениците, които са напуснали по семейни причини - 105, или 47.9% от общия брой на напусналите, следван от заминалите в чужбина - 28.8%, и на напусналите поради нежелание да учат - 15.5%.

През 2015 г. основно образование в общообразователните училища са завършили 688 ученици. През същата година диплома за завършено средно образование в общообразователните училища са получили 351 души.

Преподавателският персонал (вкл. директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост) в общообразователните училища през учебната 2015/2016 година са 726, или с 3 по-малко в сравнение с предходната година. От тях 94.4% са с придобити образователно-квалификационни степени „бакалавър” или „магистър”. Относителният дял на преподавателите на възраст (в навършени години) от 40 до 59 г. е 77.1%.

Жените преобладават в учителската професия, като съставляват 86.2% от общия брой на учителите.

В една паралелка в общообразователните училища има средно по 21 ученици.

Професионално образование и обучение

Професионалното образование и обучение през учебната 2015/2016 година в област Кюстендил се осъществява в 1 спортно училище, 12 професионални гимназии и 1 професионален колеж с прием след средно образование. Общият брой на учащите в

професионалното образование и обучение през тази учебна година е 2.5 хил. и в сравнение с учебната 2011/2012 година намалява с 585, или с 18.8%, а в сравнение с предходната намалява със 172, или с 6.4%.

В професионалното образование преобладават момчетата, които са 59.2% от общия брой на учениците.

През настоящата учебна година преподавателите¹ в професионалните училища са общо 256, като с придобити образователно-квалификационни степени „бакалавър” или „магистър” са 94.5% от тях. Най-голям е дялът на преподавателския персонал, чиято възраст (в навършени години) е от 40 до 59 години - 75.4%.

Жените съставляват 77.0% от общия брой на учителите в професионалните училища.

През изминалата 2015 г. средно образование в спортните училища, професионалните гимназии и професионалните училища са завършили с диплома 459 души.

---

¹ Включва директорите и помощник-директорите с преподавателска заетост.

Методологични бележки

Статистиката на образованието е изградена на базата на Регламент № 452 от 2008 г. на Европейския парламент и на Съвета относно изготвянето и развитието на статистиката на образованието и ученето през целия живот, действащата нормативна уредба на България в областта на образованието, Международната стандартна класификация на образованието (МСКО) - ревизия 2011 г. (ISCED 2011), и съпътстващите я методически ръководства.

МСКО е създадена да служи като рамка за класифициране на образователни дейности в определени програми и свързаните с тях квалификации в международно признати категории. Основните понятия и определения на ISCED са планирани да бъдат международно валидни и съпоставими в пълния обхват на образователните системи. Класификацията се основава върху три компонента: международно одобрени понятия и определения, класификационни системи и картографиране на образователни програми и свързаните с тях квалификации в страните по света. МСКО 2011 беше приета на 36-ата сесия на Генералната конференция на ЮНЕСКО, като за начало на задължителното оповестяване на статистически данни по ревизираната класификация е определена настоящата година.

Националният статистически институт провежда ежегодни изчерпателни изследвания, характеризиращи дейността на образователните институции.

Образователни институции са тези, които директно провеждат обучение по образователни програми с учащи в организирани класове (групи) на място или чрез дистанционна форма на обучение. Провежданите в тях програми водят до придобиване на степен на образование и/или степен на професионална квалификация.

Неформалното образование и самостоятелното обучение не попадат в обхвата на образователната система според използваните дефиниции на МСКО 2011.

Чрез своите изследвания НСИ се стреми да установи броя на учащите в системата на образованието към определена дата на наблюдение. На тази основа се изчислява международно възприетият показател „степен на участие на населението в образователната система“ като относителен дял на записаните ученици от определена възрастова група към броя на постоянното население на страната от същата възрастова група.

Повече информация и данни за статистиката на образованието могат да бъдат намерени на интернет страницата на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Образование и учене през целия живот“.

Приложение

Таблица 1

Учебни институции в област Кюстендил по вид

	(Брой)				
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Общо	79	75	74	74	73
Детски градини	30	29	27	27	27
Общообразователни и специални училища	36	33	33	33	32
Начални (I-IV клас)	2	2	2	2	2
Основни (I-VIII клас)	25	22	22	22	21
Прогимназии (V-VIII клас)	-	-	-	-	-
Гимназии (IX-XIII)	5	4	4	4	4
Средни общообразователни (I-XIII клас)	4	5	5	5	5
Професионални	13	13	14	14	14
Училища по изкуствата	-	-	-	-	-
Спортни училища ¹	-	-	1	1	1
Професионални гимназии	12	13	12	12	12
Професионални колежи след средно образование	1	-	1	1	1
Професионални училища	-	-	-	-	-

¹ От учебната 2011/2012 година спортните училища осъществяват обучение по професионални, вместо по общообразователни програми (изменение на Закона за професионалното образование и обучение - ДВ, бр. 50 от 2010 г.)

Таблица 2

Записани учащи в област Кюстендил по степени на международната стандартна класификация на образованието (МСКО 2011)

	(Брой)				
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Общо	16520	16244	16205	16000	15311
Предучилищно образование (МСКО-0)	3728	3817	3829	3669	3374
Начално образование (I-IV клас, МСКО-1)	4097	4133	4257	4216	4126
Прогимназиално образование (V-VIII клас, МСКО-2) ¹	3537	3517	3522	3572	3516
Професионално обучение - I степен професионална квалификация, с прием след VIII клас (МСКО-3)	74	77	74	106	57
Средно образование (IX-XIII клас, МСКО-3) ²	5066	4700	4484	4418	4209
Професионално обучение след средно образование (МСКО-4)	18	-	39	19	29

¹ Включва обучаващите се в ПУ с прием след VI и VII клас - професионално обучение за възрастни, I степен ПК (МСКО-2)

² Включва обучаващите се в общообразователни и специални училища, училищата по изкуствата и спортни училища, и професионални гимназии.